

**Notitie Reikwijdte en Detailniveau
m.e.r. bestemmingsplan
Insteekhaven Waalwijk**

4 oktober 2017

**Notitie Reikwijdte en Detailniveau
m.e.r. bestemmingsplan
Insteekhaven Waalwijk**

Verantwoording

Titel	Notitie Reikwijdte en Detailniveau m.e.r. bestemmingsplan Insteekhaven Waalwijk
Opdrachtgever	Gemeente Waalwijk
Projectleider	Martijn Gerritsen
Auteur(s)	Hugo Weimer
Projectnummer	1252506
Aantal pagina's	24 (exclusief bijlagen)
Datum	4 oktober 2017
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Water & Ruimtelijke Kwaliteit
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R001-1252506HWJ-ibs-V01-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding.....	8
1.1 Bestemmingsplan: waarom een nieuwe haven?	8
1.2 Aanleiding m.e.r.-procedure	9
1.3 Notitie Reikwijdte en Detailniveau	11
1.4 Leeswijzer	12
2 Voorgenomen activiteit.....	14
2.1 Probleemanalyse.....	14
2.2 Doelstelling.....	14
2.3 Het voornemen: de te ontwikkelen insteekhaven.....	15
2.4 Ontwikkelingen in de directe omgeving plangebied	16
2.5 Plangebied en studiegebied.....	17
3 Aanpak milieuonderzoek	18
3.1 Relevante beleidskaders	18
3.2 Aanpak effectbeoordeling en reikwijdte en detailniveau	20
3.3 Te onderzoeken alternatieven.....	21
4 De m.e.r.-procedure	23
4.1 De m.e.r.-procedure	23
4.2 Partijen betrokken bij de m.e.r.-procedure	23
4.3 Inhoudelijke vereisten.....	24

1 Inleiding

De gemeente Waalwijk is voornemens de bestaande industriehaven uit te breiden met de zogenaamde ‘Oostelijke insteekhaven’ inclusief terminalterrein en watergerelateerde bedrijvigheid in Waalwijk te realiseren. Voor deze ontwikkeling wordt een milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen en een bestemmingsplan opgesteld. Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) vormt het startpunt van de m.e.r.-procedure en geeft de kaders voor het op te stellen milieueffectrapport (MER).

1.1 Bestemmingsplan: waarom een nieuwe haven?

De huidige haven van Waalwijk biedt ondanks renovatie van de sluis in 2015, geen toekomstbestendige oplossing. Het transport over het water groeit en de binnenvaartschepen worden steeds groter. De regio Midden-Brabant heeft nog geen haven waar grotere containerschepen (klasse V) kunnen overslaan. Met de komst van de Oostelijke Insteekhaven moet dit veranderen. De haven van Waalwijk is bedoeld als centrale schakel in Midden-Brabant voor de handeling en doorstroom van goederen vanuit Rotterdam, Antwerpen en het Europese achterland. Hiermee wordt de positie van Waalwijk en Midden-Brabant als tweede logistieke hotspot van Nederland versterkt. Daarnaast is de start van een logistiek bedrijventerrein Haven 8, direct ten zuiden van de insteekhaven, een belangrijke ontwikkeling die de behoefte aan een efficiënte, op de toekomst voorbereide, containerhaven verder zal voeden. Dit is positief voor de economische ontwikkeling van de regio voor Waalwijk. De huidige Jachthaven Waalwijk ligt midden in de locatie voor de nieuwe insteekhaven en moet verhuizen. Waar de jachthaven komt, is nog niet definitief bekend.

Figuur 1.1 geeft de begrenzing van het bestemmingsplan voor de insteekhaven weer.

Figuur 1.1 Plangebied bestemmingsplan

1.2 Aanleiding m.e.r.-procedure

M.e.r. heeft als doel het milieu een volwaardige plaats te geven in de bestuurlijke besluitvorming, zodat de gemeente Waalwijk met de uitkomst van de m.e.r. een solide en toegespitste onderbouwing kan geven voor het bestemmingsplan Insteekhaven Waalwijk. In de Wet Milieubeheer (Wm) is in hoofdstuk 7 geregeld dat het bij bepaalde plannen en/of besluiten met mogelijke grote milieugevolgen verplicht is informatie te verzamelen over de als gevolg van de activiteit optredende milieugevolgen. In de bijlage bij het Besluit m.e.r. is bepaald voor welke activiteiten een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden. Dit is mede afhankelijk van de aard en omvang van de activiteit en het soort besluit. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen planm.e.r. en projectm.e.r.

M.e.r.-plicht

Het bestemmingsplan heeft betrekking op een haven die geschikt is voor containerschepen CEMT Klasse Va. Deze hebben een laadvermogen van meer dan 1.350 ton. In bijlage C van het besluitm.e.r. (C4) is opgenomen dat voor dit type havens een projectMER plicht geldt, dit in combinatie met het feit dat het plan een rechtstreekse bouwtitel geeft (kolom 4).

Wat betreft de aanpassing van de primaire waterkering, er is sprake van: D3.2, 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken'. Het bestemmingsplan maakt deze activiteit mogelijk en is daarom m.e.r. beoordelingsplichtig.

Voor de aanleg van een industrieterrein geldt in het besluit m.e.r. een minimum oppervlak van 75 hectare (D11.3). Het oppervlakte van het plan valt hier ruim onder. In dit geval geldt alleen een vormvrije m.e.r.-beoordelingsverplichting. De terminal en de distributiebedrijven bedrijven zijn niet m.e.r. beoordelingsplichtig.

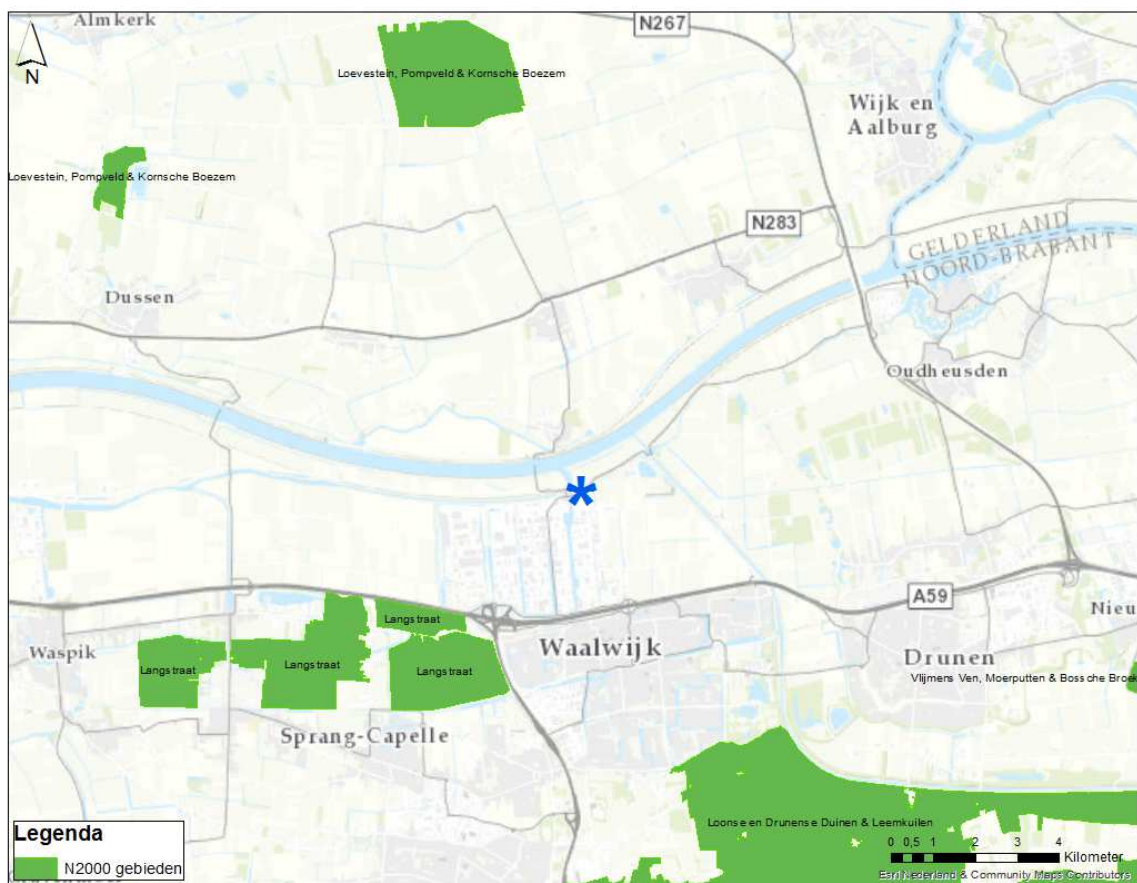
Passende beoordeling

In de omgeving van het plangebied bevinden zich diverse Natura 2000-gebieden (zie figuur 1.2). Het dichtbijgelegen Natura 2000-gebied betreft Langstraat op 2,6 km ten zuidwesten van het plangebied, gevolgd door het gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen op 4,2 km ten zuiden van het plangebied. In deze gebieden bevinden zich ook stikstofgevoelige habitats. De emissies ten gevolge van de nieuwe insteekhaven hebben mogelijk een negatief effect op de stikstofgevoelige habitats.

Het project is aangemeld als prioritair project in het PAS (programmatische aanpak stikstofdepositie). Het voornemen om het plangebied meer te gaan gebruiken voor havengerelateerde activiteiten is zodoende onderdeel geweest van een eerder uitgevoerde passende beoordeling (bij het PAS). Dat betekent dat er met betrekking tot verzuring en vermesting vanuit het plangebied destijds al is vastgesteld dat er geen significante effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 zullen zijn. Vanwege Nb-wet art 19j lid 5 is het dus ook niet nodig dit aspect van de voorgenomen activiteit opnieuw passend te beoordelen. Een plan m.e.r.-plicht vanuit dit spoor is daarom ook niet van toepassing.

Conclusie m.e.r.-plicht

De m.e.r. plicht komt rechtstreeks voort uit het mogelijk maken van een haven voor schepen met laadvermogen van 1.350 ton of meer (projectMER.). Daarnaast is het bestemmingsplan m.e.r. beoordelingsplichtig vanwege het aanpassen van de primaire kering. Gezien het kaderstellende karakter van het plan voor deze activiteit is besloten om ook een planMER op te stellen. Dit alles in één document en procedure waardoor sprake is van een gecombineerde plan-/ projectMER. Hierna worden steeds alleen de termen m.e.r. en MER gebruikt.

Figuur 1.2 Locatie plangebied (blauw) en dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden

1.3 Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Het doel van deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is het beschrijven van de beoogde insteek van de m.e.r.-procedure. In de NRD wordt bondig ingegaan op zowel inhoudelijke als procesmatige aspecten van het MER. De NRD vormt hiermee het kader voor de verdere m.e.r.-procedure. De NRD beschrijft wat het voornemen is en welke alternatieven worden onderzocht. Ook geeft de notitie inzicht in de te onderzoeken milieueffecten en welke onderzoekscriteria worden gehanteerd. Daarnaast worden de belangrijkste kaders en randvoorwaarden van het project geschetst.

Waar kunt u de Notitie Reikwijdte en Detailniveau inzien?

Op 3 oktober jl. heeft het college van Waalwijk besloten de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor het project 'Insteekhaven Waalwijk' vrij te geven voor inspraak.

Gedurende de inspraakperiode van 11 oktober t/m 21 november 2017 ligt de Notitie Reikwijdte en Detailniveau tijdens reguliere openingstijden voor een ieder ter inzage bij de receptie van het stadhuis van Waalwijk (Taxandriaweg 6). U kunt de NRD ook raadplegen via de website van de gemeente Waalwijk:

https://www.waalwijk.nl/stad-en-bestuur/insteekhaven_3985/.

Hoe kunt u uw reactie geven?

U kunt van 11 oktober t/m 21 november uw reactie op de NRD snel en gemakkelijk digitaal indienen via info@waalwijk.nl. Een dergelijk e-mailbericht kan alleen in behandeling worden genomen als het voldoet aan bepaalde voorwaarden, die zijn te raadplegen via

http://www.waalwijk.nl/inwoners/voorwaarden-waar-een-e-mailbericht-aan-de-gemeente-aanmoet-voldoen_3901.

U kunt uw reactie ook schriftelijk geven door deze te sturen naar het college van de gemeente Waalwijk, postbus 10150, 5140 GB in Waalwijk onder vermelding van: 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau Insteekhaven Waalwijk'.

Wij verzoeken u om in uw reactie duidelijk aan te geven over welk hoofdstuk, welke paragraaf of welke bijlage uw opmerking gaat. Het is niet nodig uw reactie op meerdere wijzen in te dienen, enkel digitaal of schriftelijk is voldoende.

Wat gebeurt er met uw reactie?

Alle zienswijzen worden voorzien van een reactie en opgenomen in een Nota van Zienswijzen. Daarin staat hoe de zienswijzen worden meegenomen in het uit te werken MER. U krijgt daarna uiteraard nog de gelegenheid om op het MER te reageren.

Voor verdere informatie over de procedure en de inhoud van de notitie kunt u contact opnemen met de heer M. de Vries van de gemeente Waalwijk (mdevries@waalwijk.nl / 0416 - 683 870).

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het voornemen, het plan- en het studiegebied en geeft een korte beschrijving van het gebied waarbinnen de ingrepen gaan plaatsvinden. De wijze van milieubeoordeling komt in hoofdstuk 3 aan de orde.

Kenmerk R001-1252506HWJ-ibs-V01-NL

Hierbij wordt ingegaan op het beoordelingskader en de wijze van beoordelen. Hoofdstuk 4 beschrijft hoe de m.e.r.-procedure voor dit project eruit ziet.

2 Voorgenomen activiteit

2.1 Probleemanalyse

Er worden in de huidige situatie in relatie tot de bestaande industriehaven in Waalwijk twee belangrijke knelpunten geconstateerd (Ecorys, 2012):

1. Beperkte toegankelijkheid van schepen met bestemming Waalwijk
2. Schaalvergroting binnenvaartschepen in de zeehavens

Onderstaande opsomming beschrijft beknopt de verschillende redenen en gevolgen van de beperkte toegankelijkheid en de schaalvergroting:

- Beperkte afmetingen sluis (geschikt t/m klasse III schepen)
- Drastische terugloop beschikbaarheid kleine schepen
- Door het wegvallen van geschikte schepen zal de haven van Waalwijk niet meer worden aangedaan, waardoor een negatieve modalshift¹ ontstaat, met verhoging druk op aanliggende weginfrastructuur A59
- Het op termijn niet kunnen voldoen aan de door het bedrijfsleven gevraagde bereikbaarheid over water
- Uitbreidingsmogelijkheden van vervoer over water is niet realiseerbaar zonder schaalvergroting vervoer over water
- Doelstelling extra sellingpoint watergebonden bedrijfsterrinen is nu niet te realiseren.
- De zeehavens zullen door modalshift eisen met grotere binnenvaartschepen (voor containervaart zal klasse V de nieuwe norm zijn) hun producten naar het achterland gaan vervoeren
- De kanalen in Brabant worden op dit moment verruimd naar klasse IV.

2.2 Doelstelling

“De oplossing is het duurzaam bereikbaar maken van de haven van Waalwijk voor moderne klasse V schepen; hierdoor blijft het bedrijfsleven in Waalwijk (ook voor de toekomst) optimaal bereikbaar over water. Waalwijk en de regio kan op die manier voor de aankomende 30 jaar een goede concurrentiepositie opeisen en een schakel zijn tussen mainport Rotterdam en het achterland. Het faciliteren van klasse V schepen is daarvoor een absolute voorwaarde. Waalwijk is de enige locatie in Midden-Brabant die grote vaarklasse V schepen zou kunnen ontvangen zonder restricties in laadlagen. Hiermee zou het in de toekomst een cruciale rol kunnen gaan spelen in een feederfunctie naar Tilburg, Veghel en mogelijk ook Oosterhout. Een mainhub in de groot Midden-Brabantse regio.

¹ **Modal shift** is de term voor het vervangen van een deel van het vervoer over de weg door andere vormen van vervoer, met name vervoer per spoor en per schip.

Deze mainhub kan point-to-point verbindingen aangaan met de mainports maar mogelijk ook met Moerdijk of terminals in Zeeland. De terminal in Waalwijk moet bereikbaarheid V krijgen om de grootste schepen zonder restricties in deze regio te kunnen blijven ontvangen.”

In een businesscase onderzoek (Ecorys, 2012) zijn verschillende alternatieven vergeleken om de doelstelling te bereiken, waaronder het vergroten van de bestaande sluis. Conclusie was dat het realiseren van een nieuwe sluis financieel niet haalbaar gemaakt kan worden en dat een insteekhaven de enige variant is die, gedurende de totale exploitatieperiode, een dekkende begroting kan krijgen. Mede op basis van de businesscase heeft de gemeente Waalwijk in 2012 besloten de bestaande sluis te renoveren in combinatie met de uitwerking van de plannen voor een nieuwe oostelijke insteekhaven geschikt voor vaarklasse V schepen.

Samenvattend worden in algemene zin de volgende voordelen verwacht (Ecorys, 2012):

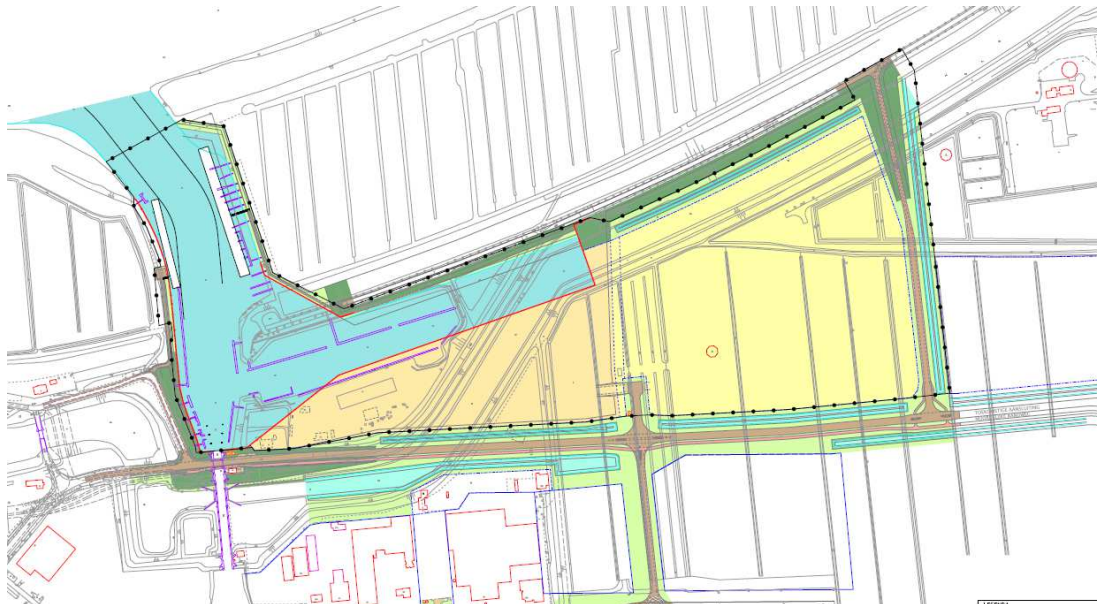
- Multimodale bereikbaarheid Waalwijk tot ver in de toekomst gewaarborgd
- Havengebied blijft belangrijke driver voor zowel de Waalwijkse als de regionale economie en kan een prominentere rol spelen in de bereikbaarheid van het Nederlandse achterland
- Door directe ontsluiting via grote vaarwegen wordt Waalwijk een aantrekkelijk gebied voor de ontwikkeling van logistiek, met kansen om Internationale bedrijven naar Brabant te trekken
- Kan Waalwijk de rol van mainhub in de provincie Brabant toekomstbestendig invullen (hub met grootste bereikbaarheid)
- De centrale en strategische (groot vaarwater) ligging van de haven Waalwijk maakt het mogelijk om het overslagbedrijf te benutten als schakel tussen klasse V en klasse IV schepen. Op deze manier wordt Brabant met grote binnenvaartschepen verbonden met de havens van Rotterdam en Antwerpen. Vanuit Waalwijk worden de bedrijven langs de Zuid-Willemsvaart bevoorraad. Dit kan met klasse IV schepen tot Veghel en zolang de vaarweg tussen Veghel en het Beatrixkanaal nog niet geschikt is voor klasse IV met smalle samengestelde schepen.
- Het ontlastende effect op wegen beperkt zich niet tot de A59, maar heeft ook een positief effect op de belasting van de wegen nabij de Zuid-Willemsvaart en de regio Eindhoven.

2.3 Het voornemen: de te ontwikkelen insteekhaven

Ter plaatse van het haventerrein, met een totaal oppervlak van circa 11,9 hectare, zal de vestiging van een containerterminal en bijbehorende bebouwing (kranen e.d.) en watergebonden logistieke bedrijvigheid mogelijk worden gemaakt. Hiervan zal circa 3,7 ha bestemd zijn voor de containerterminal en circa 8,2 ha voor watergebonden logistiek. Daarnaast worden de havenbak zelf en een zwaaiakom gerealiseerd geschikt voor vaarwegcategorie-V-schepen.

Het voornemen is verder uit te splitsen naar:

- Uitbaggeren haven, aanleg laad- en loskade
- Aanleg nieuw uit te geven haventerrein
- Verleggen van primaire waterkering
- Aanleg infrastructuur en oppervlaktewater
- Verplaatsing jachthaven
- Ontsluitingsweg nieuwe haven/bedrijventerrein
- Amoveren windmolen en vloeivelden

Figuur 2.1 Ontwerp tekening plangebied

2.4 Ontwikkelingen in de directe omgeving plangebied

In het Regionaal Ruimtelijk Overleg (RRO) Hart van Brabant is geconstateerd dat er een omslag moet worden gemaakt van aanbodgericht naar vraaggericht ontwikkelen van bedrijventerreinen. In het RRO van 22 september 2016 zijn hiertoe de RRO-afspraken bedrijventerreinen HvB 2016-2025 vastgesteld. Hierin is vastgelegd dat er een forse uitbreidingsvraag is van de logistieke sector, in het bijzonder de vraag naar (zeer) grootschalige kavels (>5ha). Voor de opvang van deze uitbreidingsvraag is onder meer bedrijventerrein Haven 8 aangewezen, dat in het programma bedrijventerreinen 2016-2025 als geprioriteerde locatie de codering oranje heeft gekregen. Dit betekent dat bedrijventerrein Haven 8 vraaggericht kan worden ontwikkeld op basis van een concrete marktvoor de grootschalige logistiek.

De gemeente heeft inmiddels een aantal concrete marktvragen ontvangen voor het realiseren van zeer grootschalige logistiek met een totaal oppervlak van 25 ha. op het bedrijventerrein Haven 8 ten zuiden van het plangebied van de insteekhaven en ten westen van de Gansoyensesteeg. Om deze ontwikkeling mogelijk te maken dient het bestemmingsplan te worden herzien. In het RRO Hart van Brabant van 21 september 2017 is vastgesteld dat de voorliggende aanvragen voldoen aan de systematiek van vraaggericht ontwikkelen en dat hiervoor een bestemmingsplan kan worden opgesteld. Hier wordt op dit moment aan gewerkt.

Om te kunnen voorzien in een adequate verkeersafwikkeling van dit gebied zal een noordelijke ontsluiting van Haven 8 worden gerealiseerd die zorgt voor een nieuwe oost-west verbinding ten zuiden van de Bergsche Maas. De randweg sluit aan de zuidkant aan op de Noordelijke parallelstructuur van het GOL – die het bedrijventerrein Haven aan de oostzijde ontsluit op de A59 – en zal via de huidige Gansoyensesteeg vervolgens onderlangs de insteekhaven naar het westen buigen. Ook de insteekhaven zal op deze randweg ontsluiten.

2.5 Plangebied en studiegebied

Het plangebied is het bestemmingsplangebied waar de verschillende ontwikkelingen gepland staan, inclusief het wateroppervlak behorende bij de Insteekhaven (figuur 1.1).

De haven is gepland op en rondom de locatie van de jachthaven aan de Bergsche Maas. Het plangebied van de haven is gelegen ten zuiden van de Zomerdijk deels over het huidige Zuiderkanaal, ten westen van een voormalige vuilstort en omvat een groot deel van de buitenpolder. Ten oosten van de voorziene haven is tevens een RWZI gelegen. Ter plaatse van het plangebied staat één windturbine, direct ten oosten van de plangrens staat er nog één.

Het studiegebied is het gebied waar effecten van de voorgenomen ontwikkelingen kunnen optreden. Dit betreft het plangebied én de omgeving daarvan. Het is afhankelijk van het milieuaspect tot hoever de grenzen van het studiegebied reiken en kan niet bij voorbaat aangegeven worden. De MER-onderzoeken zullen uitwijzen tot waar de milieueffecten reiken. Gevoelige gebieden in de omgeving die zijn beschermd door de Wet Natuurbescherming zoals weergegeven op figuur 1.2 worden in elk geval meegenomen in de onderzoeken.

3 Aanpak milieuonderzoek

3.1 Relevante beleidskaders

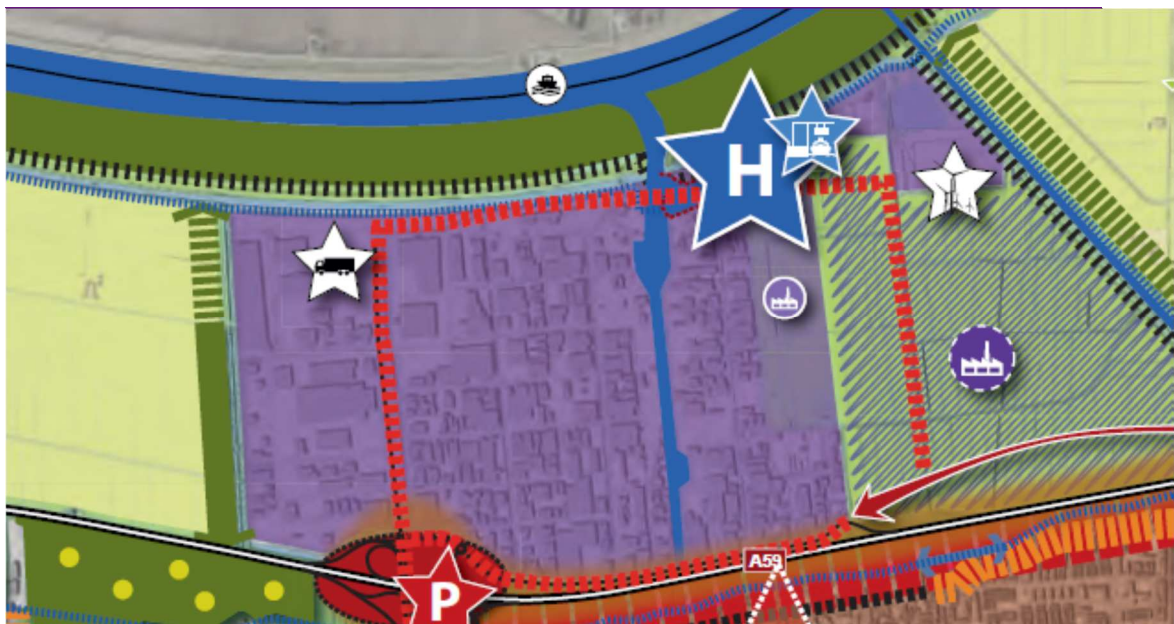
Op rijks-, provinciaal en gemeentelijk niveau zijn er diverse (beleids)kaders die relevant zijn voor de dijkversterking en het gebied waarin de werkzaamheden plaats gaan vinden. In onderstaande tabel zijn (niet uitputtend) de belangrijkste randvoorwaarden uitgewerkt.

Tabel 3.1 Beleidskaders

Beleidsdocument	Relevantie
<i>Europees</i>	
Europese Kaderrichtlijn Water (KRW)	De KRW heeft als doel het water in de EU te beschermen en te verbeteren en duurzaam gebruik van water te bevorderen. De beoogde dijkversterking moet uitgevoerd worden in overeenstemming met de KRW
Natura 2000 (Vogel- en Habitatrichtlijn)	Het plangebied ligt in de omgeving van verschillende Natura 2000 gebieden, zie figuur 1.2.
Europese Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR)	Het doel van de ROR is het beperken van de negatieve gevolgen van overstromingen voor de gezondheid van de mens, het milieu, het culturele erfgoed en de economische bedrijvigheid.
<i>Nationaal</i>	
Hoogwaterbeschermingsprogramma	Een programma waarin Rijk en waterschappen intensief samenwerken om Nederland te beschermen tegen overstromingen.
Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR)	Deze visie geeft ambities van het ruimtelijk en mobiliteitsbeleid voor Nederland in 2040
Beleidslijn Grote Rivieren	Kaderstellend voor het beoordelen van de toelaatbaarheid - vanuit rivierkundig én ruimtelijk oogpunt - van nieuwe activiteiten in het rivierbed van de grote rivieren.
Wet Natuurbescherming	Vanaf 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en faunawet en is daarom een belangrijke randvoorwaarde voor dit project.
Waterwet	Met deze wet wordt doelmatige afstemming tussen de planvorming voor de Insteekhaven enerzijds en de planvorming van natuur- en landschappelijke en ruimtelijke inrichting anderzijds geregeld.
Nationaal Waterplan (NWP)	Hierin is vastgelegd hoe Nederland zich verdedigt tegen het water, hoe ons water schoner wordt en hoe we Nederland klimaatbestendig en waterrobuust gaan inrichten.
<i>Provinciaal</i>	
Structuurvisie en verordening ruimte	Hierin zijn regels opgenomen ter bescherming en ontwikkeling van de NNN, tegenwoordig bekend onder het Natuur Netwerk Brabant.
<i>Gemeentelijk</i>	

Kenmerk R001-1252506HWJ-ibs-V01-NL

Beleidsdocument	Relevantie
Structuurvisie Waalwijk	In de structuurvisie Waalwijk worden op hoofdzaken de keuzes weergegeven over ruimtelijk relevante onderwerpen. Doel van deze structuurvisie is een samenhangend ruimtelijk beleid formuleren op hoofdlijnen dat de ambities weergeeft voor 2035 en een visie uitwerkt voor 2025. De havenontwikkeling is als sleutelproject benoemd (zie figuur 3.1 voor uitsnede van de structuurvisie kaart).
Bestemmingsplannen	Kaderstellend vanuit de Wet ruimtelijke ordening (Wro) voor het ruimtebeslag.
<i>Waterschap</i>	
Waterbeheerplan 2016-2021	Het Waterbeheerplan 'Grenzeloos verbindend' beschrijft de hoofdlijnen van het beheer van water- en zuiveringssysteem voor de periode 2016-2021. In het waterbeheerplan staan doelen en maatregelen. Ook beschrijft het waterschap hoe wordt ingespeeld op de veranderende omstandigheden, zoals het klimaat. Verschillende ontwikkelingen geven aanleiding tot nieuwe accenten, waaronder het nationale Deltaprogramma voor waterveiligheid en de versterking van de dijken langs de Rijkswateren en de regionale rivieren.
Keur/Legger	Het waterschap stelt regels op om te voorkomen dat dijken en oevers beschadigen. In de Keur staan regels voor het onderhoud van sloten, beken, rivieren en andere waterlopen om de waterafvoer in dit oppervlaktewater te beschermen. Dat is noodzakelijk om West-Brabant te voorzien van droge voeten. De Legger is een verzameling van tekeningen en documenten waarin staat waar de Keur van toepassing is in het hele beheergebied van het waterschap. Daarbij horen bijvoorbeeld alle stuwen, gemalen, duikers, dijken, waterbergingen, vaarwegen en waterlopen. Waterschap Brabantse Delta gebruikt de Legger als wettelijk middel voor beheer, onderhoud, handhaving en vergunningverlening.

Figuur 3.1 Havenontwikkeling en overslagterrein uit structuurvisie gemeente Waalwijk, inclusief ringweg

3.2 Aanpak effectbeoordeling en reikwijdte en detailniveau

Het doel van het MER is om de relevante milieueffecten van de verschillende alternatieven voor de beoogde ingreep op een objectieve manier inzichtelijk te maken. In deze paragraaf wordt ingegaan op de te onderzoeken beoordelingscriteria en het detailniveau van het onderzoek. De beoordelingscriteria die worden gebruikt, zijn afgeleid uit de kader- en randvoorwaardenstellende uitspraken uit relevant milieubeleid en -regelgeving.

De milieuonderzoeken in het MER worden uitgevoerd met als leidraad de Handreiking MIRT-verkenning (Rijkswaterstaat 2010) en de Koepelnotitie Zinvol Effecten Bepalen (Rijkswaterstaat 2010) conform het advies van de Commissie Elverding. Dit betekent dat de effectbepaling wordt afgestemd op de te maken keuze.

- Zinvolle effectbepaling: alleen de effecten die relevant zijn. Dit zijn effecten voor die aspecten die naar verwachting significant en/of duidelijk onderscheidend zijn
- Effecten zinvol bepalen: niet meer detail dan nodig. Het detailniveau moet een keuze voor een alternatief mogelijk maken

Onderstaande tabel geeft voor de verschillende relevante milieuthema's aan waar de belangrijke aandachtspunten voor de effectbeschrijving in het MER voor de dijkversterking liggen.

Tabel 3.2 Milieuthema's en criteria effectbeoordeling

Milieuthema	Beoordelingscriteria	Kwantitatief / kwalitatief
Verkeer	<ul style="list-style-type: none"> • Verkeersaantrekkende werking • Bereikbaarheid gemotoriseerd verkeer (o.b.v. intensiteiten, capaciteiten) • Bereikbaarheid per openbaar vervoer, langzaam verkeer (fietsers, voetgangers) • Verbetering/verslechtering verkeersveiligheid • Beïnvloeding scheepvaartverkeer 	Kwantitatief
Geluid (auto- en vrachtverkeer en scheepvaart)	<ul style="list-style-type: none"> • Toename / afname aantal geluidgehinderden in geluidsklassen • Mate van geluidhinder 	
Lucht	<ul style="list-style-type: none"> • Toename / afname aantal gevoelige bestemmingen in concentratieklassen • Overschrijdingen 	
Externe veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Groepsrisico • Plaatsgebonden risico 	
(Water)Veiligheid	<ul style="list-style-type: none"> • Robuustheid/ flexibiliteit van de gekozen oplossing 	Kwalitatief
Bodem en water	<ul style="list-style-type: none"> • Bodem- en (grond)waterkwaliteit • Grond- en oppervlaktewaterkwantiteit • Effecten op de hydrologische situatie • Tijdelijke effecten tijdens realisatiefase 	Kwalitatief

Milieuthema	Beoordelingscriteria	Kwantitatief / kwalitatief
Natuur	<ul style="list-style-type: none"> • Effecten op beschermde soorten • Effecten op Natuur Netwerk Nederland • Effecten op Natura 2000-gebied • Tijdelijke effecten tijdens realisatiefase (verzuring/vermesting, verstoring (geluid, licht en beweging)) 	Kwalitatief / kwantitatief
Landschap en cultuurhistorie	<ul style="list-style-type: none"> • Aantasting / verbetering ruimtelijke kwaliteit • Effecten landschappelijke waarden (kenmerkende structuren/ openheid, e.d.), cultuurhistorische waarden 	Kwalitatief
Recreatie	<ul style="list-style-type: none"> • Effecten op recreatieve mogelijkheden 	Kwalitatief
Archeologie	<ul style="list-style-type: none"> • Effect op aanwezige archeologische waarden in het plan- en studiegebied (verwachtingswaarde en bekende waarden) 	Kwalitatief
Duurzaamheid, energie en klimaatadaptatie	<ul style="list-style-type: none"> • Mate van meervoudig/intensief ruimtegebruik • Mate (van behoud) van flexibiliteit • Beperken van de energievraag • Gebruik duurzame energiebronnen 	Kwalitatief

Voor de vergelijking van de alternatieven worden de effecten met plussen en minnen op een zevenpunts-schaal beoordeeld (van +++ naar - - -) ten opzichte van de referentiesituatie (zie volgende tabel).

Tabel 3.2 Beoordelingsschaal

score	betekenis
+++	Zeer positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
++	Positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
+	Licht Positief effect ten opzichte van de referentiesituatie
0	Geen effect ten opzichte van de referentiesituatie
-	Licht negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie
--	Negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie
---	Zeer negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie

3.3 Te onderzoeken alternatieven

Voor dit bestemmingsplan worden geen locatie-alternatieven meer beschouwd. Gezien de ligging van de huidige sluis, havens en bedrijven ten opzichte van de Bergsche Maas en de ontwikkelingen die gerealiseerd zijn komt alleen de huidige locatie in aanmerking voor de insteekhaven. Voor het MER is daarom het inrichtingsalternatief voor een insteekhaven inclusief containerterminal en watergebonden logistiek bedrijventerrein het uitgangspunt.

Dit alternatief wordt onderzocht op milieueffecten. Vervolgens wordt, indien effecten optreden, gezocht naar optimalisatie varianten (situering programma, percentage bebouwing, et cetera) binnen dit alternatief.

Het onderzoeksalternatief gaat uit van de 'worstcase' situatie voor de ruimte die het nieuwe, geactualiseerde bestemmingsplan biedt. Dit betekent dat de maximale effecten in kaart worden gebracht als de maximale omvang van de uiterste begrenzing in uitvoering gaan.

Het MER vergelijkt de effecten van het planalternatief met de referentiesituatie. De referentiesituatie zal in het MER vastgesteld worden op basis van²:

1. De huidige, feitelijke situatie: alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd, uitgezonderd illegale activiteiten
2. Toekomstige ontwikkelingen in en buiten het plangebied: dit zijn activiteiten die met enige zekerheid zullen plaatsvinden, ook al gaat de voorgenomen activiteit niet door
3. Generieke, planoverstijgende ontwikkelingen

² Bron: factsheet referentiesituatie in m.e.r. voor bestemmingsplannen, Factsheet nr. 29, 8 januari 2015, Commissie m.e.r.

4 De m.e.r.-procedure

4.1 De m.e.r.-procedure

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de procedurestappen van de m.e.r.-procedure.

Voorfase

De gemeente Waalwijk maakt bekend dat zij een besluit voorbereidt waarvoor de m.e.r.-procedure geldt. Door middel van het opstellen en ter inzage leggen van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) wordt de onderzoeksinstek bekend gemaakt. Een ieder heeft vervolgens gedurende zes weken de gelegenheid om zienswijzen in te dienen. Ook de betrokken overheden, en de wettelijke adviseurs worden geraadpleegd.

MER

Het MER wordt opgesteld aan de hand van de onderzoeksopgave zoals beschreven in de NRD. Zienswijzen bij de NRD worden bij het tot stand komen van het MER betrokken.

Zienswijzen

Wanneer het MER inhoudelijk is afgerond legt de gemeente Waalwijk het MER en het ontwerpbestemmingsplan voor Insteekhaven Waalwijk ter inzage. Een ieder kan vervolgens zienswijzen indienen op het MER. De Commissie voor de m.e.r. brengt verplicht advies uit over het MER binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt.

Definitief besluit

De gemeente Waalwijk neemt het definitieve besluit door vaststelling van het bestemmingsplan. Daarvoor is het MER een onderbouwing, namelijk een bijlage van het bestemmingsplan. De inspraakreacties en de bijbehorende adviezen bij het MER worden zo veel als mogelijk in het plan verwerkt. Aangegeven wordt hoe rekening gehouden is met milieugevolgen, inspraakreacties en adviezen. Bovendien wordt vastgesteld hoe en wanneer er geëvalueerd wordt op daadwerkelijk optredende milieugevolgen. Het MER vormt een bijlage bij het bestemmingsplan, en gaat als zodanig mee in de (inspraak)procedure. Het MER heeft echter ook een eigen procedure. Deze twee procedures zijn aan elkaar gekoppeld. In bijlage 1 is de m.e.r.-procedure weergegeven, inclusief alle termijnen en verantwoordelijke partijen.

4.2 Partijen betrokken bij de m.e.r.-procedure

In deze paragraaf worden de partijen belicht die bij de m.e.r.-procedure zijn en/of worden betrokken.

Initiatiefnemer en bevoegd gezag

Het college van burgemeester en wethouders van Waalwijk heeft de rol van initiatiefnemer en de gemeenteraad de rol van bevoegd gezag.

Commissie voor de milieueffectrapportage

Het opgestelde MER wordt door de Commissie getoetst. De Commissie toetst het MER op juistheid en volledigheid. Tijdens deze toetsing worden de relevante aandachtspunten vertaald in duidelijke aanbevelingen voor het besluitvormingstraject na het MER.

Wettelijke adviseurs

Het bevoegd gezag vraagt advies aan de wettelijke adviseurs. Het betreffen in ieder geval de Inspectie Leefomgeving en Transport, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Rijkswaterstaat, waterschap Brabantse Delta, provincie Noord Brabant en omliggende gemeenten.

Zienswijzen

Een ieder (bijvoorbeeld bewoners en organisaties) kan twee keer een zienswijze geven tijdens deze m.e.r.-procedure. De eerste keer is tijdens de ter inzage ligging van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. De tweede keer betreft de ter inzage legging van het MER in combinatie met het uiteindelijk beoogde besluit (bestemmingsplan).

4.3 Inhoudelijke vereisten

Een MER moet aan een aantal eisen voldoen. Deze eisen zijn wettelijk bepaald (Wet milieubeheer):

- Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de wijze van uitvoering, met de (reële) alternatieven daarvoor, en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven
- Een aanduiding van het te nemen besluit of de besluiten waarvoor het milieueffectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en alternatieven
- Een beschrijving van de huidige situatie en autonome ontwikkeling van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben
- Een beschrijving van de gevolgen van voorgenomen activiteit en alternatieven voor het milieu, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven
- Een vergelijking van de alternatieven op basis van de bepaalde milieueffecten
- Een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige milieueffecten van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen
- Een overzicht van de leemten in kennis, ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens
- Een publieksvriendelijke samenvatting

Bijlage

1

M.e.r.-procedure

Uitgebreide m.e.r.-procedure

Mededeling van het project

Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is dan deelt de initiatiefnemer schriftelijk aan het bevoegd gezag mede dat hij een activiteit wil ondernemen waarvoor de uitgebreide m.e.r.-plicht geldt.

Openbare kennisgeving

Het bevoegde gezag geeft er kennis van dat het een besluit aan het voorbereiden is, waarvoor de uitgebreide besluit-m.e.r.-procedure geldt.

Raadpleging en inspraak over reikwijdte en detailniveau

Een ieder kan zienswijzen over het voornemen indienen conform de Awb. Het bevoegde gezag raadpleegt de betrokken overheidsorganen over de reikwijdte en detailniveau van het MER. Raadplegen van de Commissie m.e.r. is facultatief.

FACULTATIEF

VORVRIJ

Advies Reikwijdte en detailniveau

Als het bevoegd gezag niet zelf de initiatiefnemer is, geeft het bevoegd gezag advies over de reikwijdte en detailniveau van het op te stellen MER.

Milieueffectrapportage (MER)

De initiatiefnemer stelt een MER op.

Kennisgeving en ter inzagelegging MER en ontwerpplan of aanvraag / (voor-)ontwerpbesluit

Het bevoegd gezag geeft kennis van het MER en de aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit en legt beide ter inzage.

Inspraak

Een iedere kan zienswijzen indienen op het MER en het ontwerpplan of aanvraag / het (voor-)ontwerpbesluit conform de Awb.

6 WEKEN

Advisering door de Commissie m.e.r.

De Commissie m.e.r. brengt advies uit over het MER binnen de termijn die ook voor de zienswijzen geldt.

Vaststelling van het plan of besluit en bekendmaking

Het bevoegde gezag stelt het plan vast of neemt een definitief besluit. Daarbij geeft het aan hoe rekening is gehouden met milieugevolgen, inspraakreacties en adviezen. Het plan of besluit wordt bekendgemaakt.

Evaluatie

Evaluatie van de werkelijke optredende milieueffecten.

Bijlage

2

Literatuurlijst

- Ecorys (03 mei 2012) Business case haven. Rotterdam. Opdrachtgever: Gemeente Waalwijk
- Gemeente Waalwijk. https://www.waalwijk.nl/stad-en-bestuur/insteekhaven_3985/
Bezocht op 09-08-2017.